

Ter herinnering aan de mannen van Marken die niet terugkeerden na de Tweede Wereldoorlog

Cornelis Zeeman Ezn, oud 40 jaar, 18 november 1939, monding Theems, Noordzeekust, Engeland
Jaap Teerhuis Jbzn, oud 59 jaar, 25 januari 1941, Finchley/Londen, Engeland
Emgert Zondervan Jzn, oud 21 jaar, maart 1942, Balikpapan, Borneo, Indonesië
Klaas Dorland Kzn, oud 20 jaar, 3 september 1942, Mülheim a/d Ruhr, Duitsland
Pieter Schipper Jbzn, oud 57 jaar, 14 september 1942, Caribische Zee, 110 mijl noord van Trinidad
Hein Visser Mzn, oud 57 jaar, 27 april 1943, Middellandse Zee, 10 mijl ONO van Kaap Bengat, Algerije
Jacob Boes Kzn, oud 41 jaar, 24 februari 1944, Atlantische Oceaan voor de Straat van Gibraltar
Cornelis de Groot, oud 31 jaar, 13 september 1944, op de Rijn nabij Millingen
Frederik Schouten, oud 56 jaar, 4 februari 1944, Ergste, Duitsland
Cornelis Visser Hzn, oud 28 jaar, 23 maart 1944, Indische Oceaan ten zuiden van Ceylon
Jaap Janssen Czn, oud 66 jaar, 22 april 1945, New York, U.S.A.

Uitgave van de Christelijke Oranjevereniging 'Marken en Oranje' ter gelegenheid van de onthulling op vrijdag 11 november 2011 van het gedenkteken op Marken ter herinnering aan de mannen van Marken die niet terugkeerden na de tweede wereldoorlog.

Inleiding en verantwoording

In 2008, daags voor Kerst, werd de reddingboot van Marken opgeroepen om de schipper van een motorboot op het Markermeer te helpen zijn anker te klaren. Bij het omhoog trekken van het anker bleek er een grote bonk klei aan te zitten. Voordat de modder door de bemanning weer overboord werd gezet besloot een van hen om de bonk klei mee te nemen naar het boothuis en daar schoon te spuiten, want hij dacht iets van metaal te zien. Het bleek een onderdeel van een vliegtuig te zijn. In de maanden daarna werd met hulp van de Stichting Aircraft Recovery Group 40-45 ontdekt dat op de plek waar het anker was gelicht, de 'Kuil van Marken', een Engelse bommenwerper uit de tweede wereldoorlog was neergestort. De Stichting ging de nabestaanden van de bemanning opsporen en langzamerhand rijpte het plan om een gedenkteken voor de vliegtuigbemanning op te richten. Dit leidde mede tot het voornemen om ook een gedenkteken op te richten voor de Markers die na de tweede wereldoorlog niet meer terugkeerden naar Marken. Over een aantal van hen verscheen na de tweede wereldoorlog weliswaar een brochure van de hand van Pieter van Brederode, maar een gedenkteken of gedenkplaat ontbrak tot op heden op Marken. De initiatiefnemers voelden zich voldoende gesteund door de reacties van nabestaanden en andere belangstellenden om het plan voor dit gedenkteken uit te voeren.

Deze brochure gaat over de mannen van Marken van wie de namen worden genoemd op het Marker gedenkteken. De tekst is ook te lezen op internet (www.mesmarken.nl). Als plaats van overlijden of vermissing is de locatie aangegeven volgens de laatst bekende gegevens. Bij de samenstelling van dit overzicht is gebruik gemaakt van informatie aangedragen door de volgende personen en instellingen. Wij zijn hen daar zeer erkentelijk voor. Een ieder die meent nog ontbrekende informatie te kunnen verschaffen wordt daartoe van harte uitgenodigd.

Jaap Boes
Klaas Boes
Chr. Oranjevereniging 'Marken en Oranje'
Erelijst van Gevallenen 1940-1945
Kees de Groot
Cees Janssen
Mevr. Sonja Jelles-Sterkenburg
Jaap de Jong
Nederlandse Oorlogsgravenstichting
Dagblad Het Parool
Sijmen Peereboom
Frans Peeters
Mevr. Aagje Schipper-de Jong
Freek Schouten
Mevr. Neeltje Uidam-Zeeman
Vereniging Historisch Eiland Marken
Jaap Visser
Mevr. Maretje van Wort-Boes
Mevr. Jannie Zondervan-de Waart
Piet Zondervan

Jacob Boes

Geboren op Marken op 13 september 1902. Jacob (Jaap) Boes was bootsman. Hij woonde Kerkbuurt 168, Marken. Op 24 februari 1944 om 14.15 uur is hij tijdens een vijandelijke aanval over boord geslagen van het s.s. 'Jan Lievens' van de Koninklijke Nederlandsche Stoomboot Maatschappij K.N.S.M. terwijl men bezig was een rookgordijn op te zetten in de Atlantische Oceaan voor de Straat van Gibraltar. Boes werd niet meer gevonden. De 'Jan Lievens' heette oorspronkelijk 'Ocean Merchant'. Het laatste telegram van Jacob Boes, met een nieuwjaarswens, werd via het Rode Kruis op 1 februari 1944 op Marken ontvangen. Zijn naam staat op de gedenksteen van de KNSM in het Scheepvaarthuis te Amsterdam. Zijn naam staat ook in het Slachtofferregister van de Nederlandse Oorlogsgravenstichting. Jaap Boes overleed op 24 februari 1944.

S.S. "JAN LIEVENS"

Gedenksteen van de K.N.S.M. in het Scheepvaarthuis te Amsterdam met vermelding van de naam van Jacob Boes

Klaas Dorland

Geboren op Marken op 29 september 1921. Klaas Dorland was arbeider. Hij is begraven op het Nederlands ereveld te Düsseldorf -Oberbilk in Duitsland, vak C, rij 6, nummer 9. Zijn naam komt voor in het Slachtofferregister van de Nederlandse Oorlogsgravenstichting. Klaas Dorland overleed op 3 september 1942 in Duitsland bij Mülheim a/d Ruhr, Nordrhein Westfalen.

Cornelis de Groot

Geboren op Marken op 30 januari 1913. De Groot voer als matroos op de sleepboot 'Christiaan' van de Maatschappij Bergh, Amsterdam, toen het schip op 13 september 1944 bij Millingen aan de Rijn werd beschoten door een Engels vliegtuig waarbij De Groot werd geraakt.

Klaas Boes en Piet Zondervan hebben later ook op deze sleepboot gevaren; er was toen een vierkant plaatje gelast op het dek aan stuurboord naast het stuurhuis waar de kogels waren ingeslagen.

Veel binnenvaartschepen hadden in de oorlog een plaatijzeren bak van ongeveer 30 cm hoog, gevuld met grind, boven op het stuurhuis. Deze bak stak ongeveer een 30 cm over de rand van het stuurhuis ter bescherming van de bemanning tijdens het varen. De gevaarlijkste plek als men stillag was bij sluizen vooral in Limburg op de Maas en de vaart op Zeeland en de oversteek op het IJsselmeer. Mogelijk had de sleepboot 'Christiaan' deze voorzorgsmaatregelen niet getroffen met noodlottig gevolg voor De Groot. Cornelis de Groot overleed op 13 september 1944.

Cornelis de Groot

"Christiaan"

Jaap Janssen

Geboren op Marken op 25 juni 1878. Jaap Janssen woonde op de Wittewerf. Hij is overleden in het Beekman hospitaal in New York ten gevolge van pernicieuse leukemie en begraven op Cypress Hills Cemetery, Jamaica Avenue, Brooklyn, New York City (Vak 16, Rij 1, Nummer 294). Hij is drager van het Oorlogsherinneringskruis (baton met een ster) toegekend op 17 april 1945. Jaap Janssen was gehuwd met L. Janssen-Zeeman, Wittewerf 27. Hij was aanvankelijk schipper op een logger, later matroos bij de KNSM. Zijn naam staat op de gedenksteen van de KNSM in het Scheepvaarthuis te Amsterdam. Zijn naam staat ook in het Slachtofferregister van de Nederlandse Oorlogsgravenstichting. Jaap Janssen overleed op 22 april 1945 in New York.

Jaap Janssen

Oorlogsherinneringskruis – baton met ster – van Jaap Janssen

Gedenksteen van de K.N.S.M. in het Scheepvaarthuis te Amsterdam met vermelding van de naam van Jaap Janssen

Geboren op Marken op 26 januari 1885. Pieter Schipper voer als matroos op de koopvaardij op het s.s. 'SURINAME' van de KNSM en vertrok op 13 september 1942 in konvooi van Port of Spain, Trinidad naar New York. De volgende dag, 14 september 1942, werd het schip getorpedeerd ter hoogte van luik II door de Duitse onderzeeër 'U 558'. De vaart werd uit het schip gehaald en de reddingboten werden te water gevierd. Bij het uitvieren van de sloepen werd het schip door een tweede torpedo getroffen ter hoogte van de stookplaat. De motorboot, waarin reeds 12 man van de bemanning had plaatsgenomen, is toen waarschijnlijk direct getroffen. De reddingboot aan stuurboordzijde werd met alle inzittenden de lucht in geslingerd. Het schip begon snel te zinken en na vijf minuten verdween de 'SURINAME' in de diepte. De reddingboten en vlotten werden door een vliegtuig opgemerkt en kort daarop kwam een geallieerde korvet in zicht. Geruime tijd werd nog naar drenkelingen gezocht. Dertien personen werden vermist waaronder Pieter Schipper. De geredden kwamen op 14 september aan land te Willemstad, Curacao.

SIGNALEMENT.		2	
Description.	Personenbeschrijving.	Geldig voor:	
haar: blond	haar: blond	een jaar	
cheveux: blond	cheveux: blond	Valable pour un an	
hair: blond	hair: blond	Valid for one year	
Haire: blond	Haire: blond	Geldig een jaar	
eyes: grey	eyes: grey		
yeux: grey	yeux: grey		
Augen: grey	Augen: grey		
nasel: —	nasel: —		
nez: —	nez: —		
monstrache: —	monstrache: —		
Schmuck: —	Schmuck: —		
langte: 1.75 m	langte: 1.75 m		
taille: 1.75 m	taille: 1.75 m		
gewicht: —	gewicht: —		
Größe: —	Größe: —		
Bijzondere aantekeningen: getal	Signes particuliers:		
Special marks:	Besondere Kennzeichen:		

2	
In Naam van Kare Majestät de Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.,	
verzoekt de Minister van Buitenlandsche Zaken allen burgerlijken en militairen overheden van vreemde Staten vrijen doortocht te verlenen en zoo noodig hulp en bijstand te verschaffen aan	
Dokter Schipper, Nederlander, geboren te Harden, 26 Januari 1885, en daar woonend Afgave van het reis naar en het verblijf in de zijf. Nederlanden.	
Gegewe te 's-Gravenhage, 24 Maart 1914	
Voor den Minister, DE SECRETARIS-GENERAAL, L. J. J. J.	

2	
En Nom de Sa Majesté la Reine des Pays-Bas, Princesse d'Orange-Nassau, etc., etc., etc.,	
le Ministre des Affaires Etrangères prie toutes les autorités civiles et militaires des Etats Etrangers de laisser passer librement	
et de Delivré pour le voyage et le séjour en Donné à la Haye, le pour le Ministre, LE SECRETAIRE-GENERAL, L. J. J. J.	

9

s.s. SURINAME

Scherpenberg		Schmitz	
Cornelis		Christiaan Johannes	
Rotterdam	29 - xii - 1901	Rotterdam	1 - x - 1919
Olieman		2 ^e Kok	x - 1942
Port Said	vii - 1941		
Scheur, van der		Scholten	
Roelof		Johan Pieter	
Amsterdam	17 - v - 1918	1 ^o Gravenhage	7 - vii - 1921
Telegrafist		3 ^e Stuurman	17 - iv - 1943
Atlantische Oceaan	7 - xii - 1942		
Schevikhoven, van		Schoot	
Hendrik		Hendrikus Johannes	
Utrecht	21 - ix - 1902	Harlingen	27 - viii - 1900
Kok		Bakker	
	20 - vi - 1941	Atlantische Oceaan	28 - viii - 1942
Schipper		Schoots	
Albert		Hendrik Franciscus	
Rotterdam	5 - vi - 1911	Rotterdam	6 - vii - 1922
Matroos	6 - vi - 1941	3 ^e Machinist	20 - vi - 1941
Schipper		Schoots	
Pieter		Johannes Wilhelmus	
Marken	20 - i - 1885	Rotterdam	11 - vii - 1903
Matroos		Telegrafist	
Atlantische Oceaan	13 - ix - 1942		24 - x - 1941
Schlögl		Schot	
Dirk		Aart	
Rotterdam	15 - ix - 1920	Schiedam	17 - v - 1920
Stuurmans kerling		Assistent machinist	
Atlantische Oceaan	21 - vi - 1940		20 - i - 1941

Frederik Schouten

Geboren op Marken 2 november 1887. Frederik Schouten was transportarbeider. Hij is begraven op het Nederlands ereveld aan de Bittweg te Düsseldorf -Oberbilk, Duitsland, vak B, rij 5, nummer 3. Zijn naam staat in het Slachtofferregister van de Nederlandse Oorlogsgravenstichting. Fredrik Schouten overleed in Duitsland op 4 februari 1944.

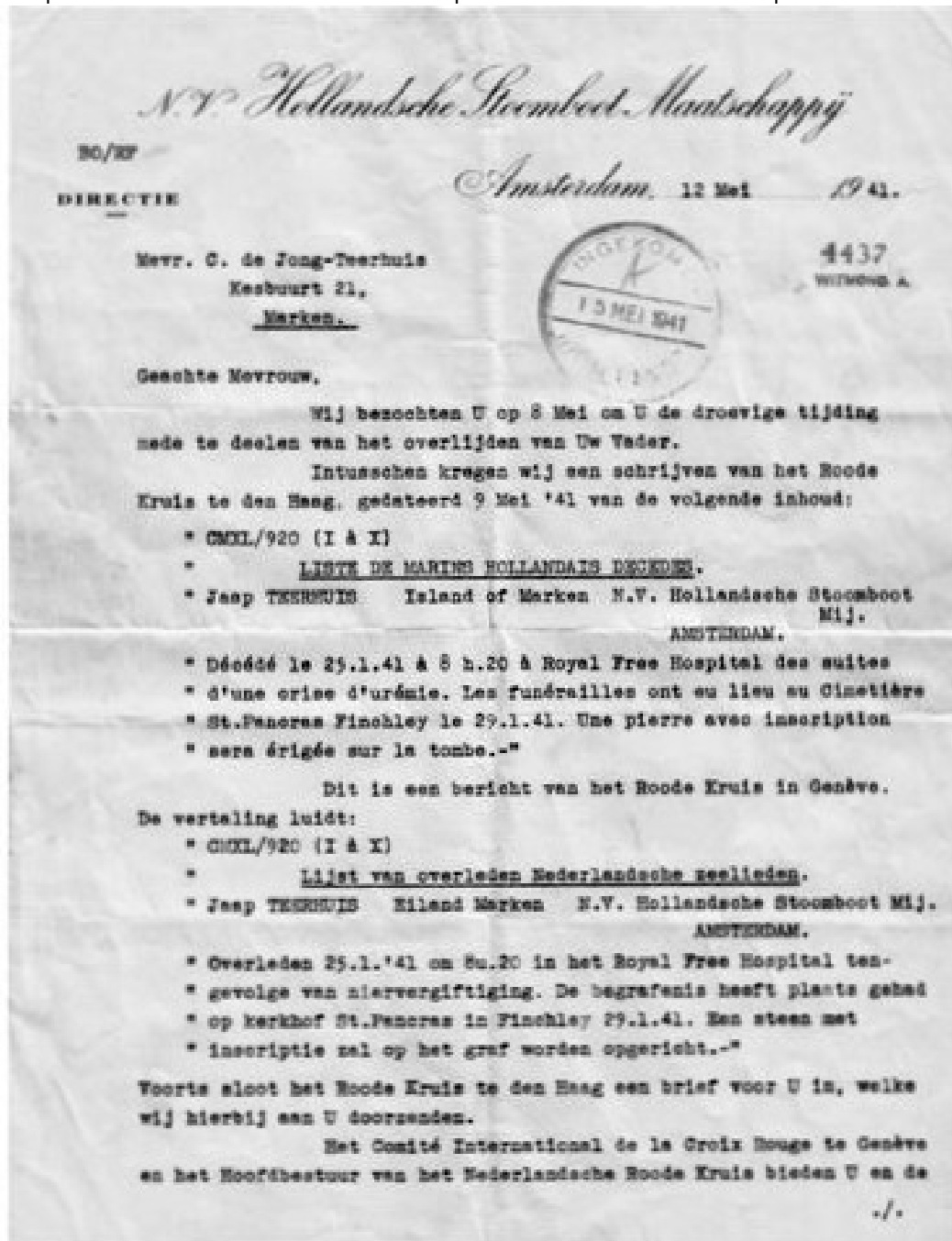

Nederlands ereveld Düsseldorf -Oberbilk

Jaap Teerhuis

Geboren op Marken op 11 november 1881. Jaap Teerhuis was matroos bij de N.V. Hollandsche Stoomboot Maatschappij. Hij woonde Kets 21, Marken, was getrouwd met Neeltje Roos en had vier kinderen: Jan, Hein, Grietje en Maretje. Jaap Teerhuis is begraven te St. Pancras, Finchley, Engeland en herbegraven op het Nederlands ereveld Mill Hill in Londen (vak A, rij 6, nummer 7) waar ook Cornelis Zeeman is begraven. Jaap Teerhuis overleed op 25 januari 1941 in het Royal Free Hospital, Engeland, aan de gevolgen van nierversgiftiging.

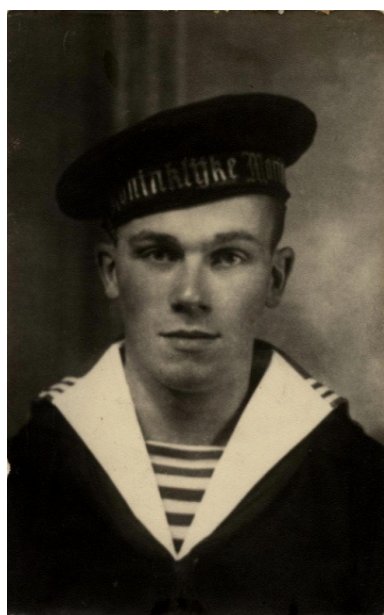
Brief aan de dochter van Jaap Teerhuis

Cornelis Visser

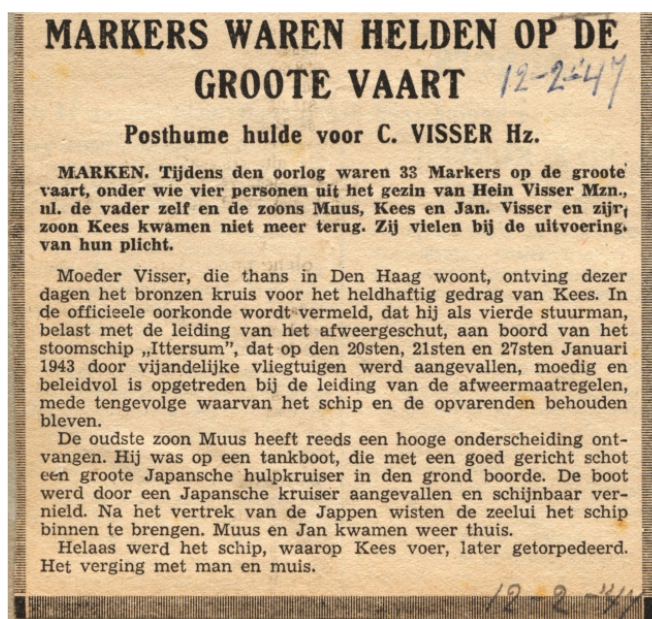
Geboren op Marken op 7 juli 1915. Cornelis (Kees) Visser was de zoon van Hein Visser (zie hieronder) en Marie de Jong, hij woonde op Kerkland, Kerkbuurt, Marken en was de aanstaande man van Luutje Kes, dochter van Outger Kes. Kees was 4^e stuurman en had het commando over het afweergeschut op het stoomschip 'Ittersum'. De 'Ittersum' werd op 20, 21 en 27 januari 1943 aangevallen door vijandelijke vliegtuigen. Zie het krantenartikel 'Markers waren helden op de groote vaart'.

Een jaar later voer hij als 4^e stuurman aan boord van het stoomschip 'Tjisalak' van de Koninklijke Java-China Paketvaart Lijnen N.V. De 'Tjisalak', onderweg van Melbourne, Australië naar Colombo werd midden op de Indische Oceaan getorpedeerd door een Japanse onderzeeër.

De naam van Cornelis Visser staat op bladzijde 1231 van de Erelijst van Gevallen 1940-1945 die bewaard wordt bij de ingang van de Tweede Kamer. Zijn naam is ook opgenomen in het Slachtofferregister van de Nederlandse Oorlogsgravenstichting. Cornelis Visser is gesneuveld op 26 maart 1944.

Cornelis Visser

Verschoor

Paulus
Rotterdam 29 . v . 1908
Tremmer
Middellandse Zee 25 . iv . 1941

Verveer

Arie
Schiedam 2 . ii . 1907
Matroos
Atlantische Oceaan 4 . iv . 1942

Verwilligen

Pieter
Zwijndrecht 18 . iv . 1897
Matroos
Atlantische Oceaan 24 . vii . 1942

Vet, de

Jacob
Warmerhuizen 1 . xii . 1906
Matroos
Indische Oceaan 6 . iii . 1942

Vilders

Jacob
Rotterdam 1 . i . 1910
Lompman
Atlantische Oceaan 28 . vii . 1942

Visbeen

Herman Adrianus
Amsterdam 5 . xii . 1906
Stoker
Atlantische Oceaan 16 . ii . 1941

Visser

Arie Adrianus
Vlaardingen 18 . iii . 1922
Matroos
Indische Oceaan 19 . vi . 1944

Visser

Alte
Schiermonnikoog 19 . i . 1907
1st Stuurman
Indische Oceaan 16 . iv . 1942

Visser

Berend Geert
Veendam 6 . x . 1896
Gesagvoerder
Het Kanaal 29 . vii . 1942

Visser

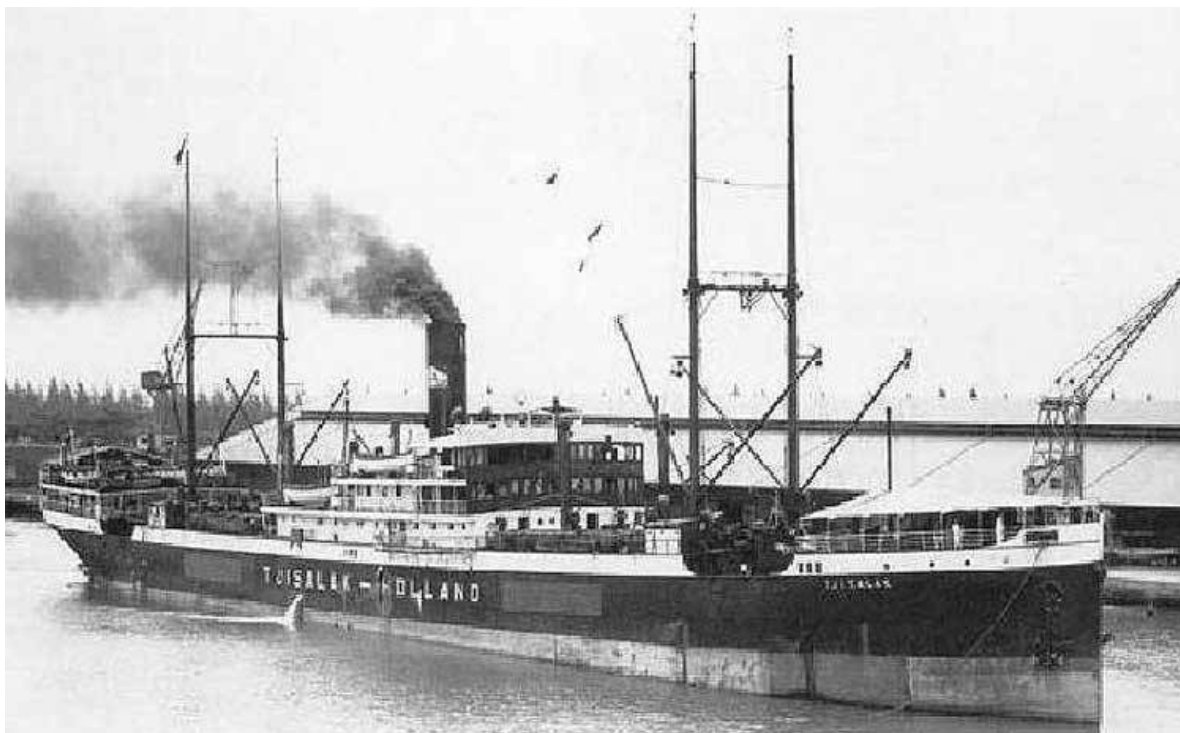
Christiaan Philip
Mildam 23 . vii . 1903
Chef-hofmeester
13 . vii . 1942

Visser

Cornelis
Marken 7 . vii . 1915
4de Stuurman
Indische Oceaan 26 . iii . 1944

Visser

Cornelis Eduard
Velsen 4 . ii . 1903
Olsman
Atlantische Oceaan 23 . ii . 1942

s.s. "Tjissalak"

'YOU LOOK BACK, YOU SHOT' (Het Parool, 23 maart 1994, door Frans Peeters)

Vijftig jaar geleden werd het Nederlandse koopvaardijship Tjissalak, varende in de Indische Oceaan, door een Japanse onderzeeër getorpedeerd en tot zinken gebracht. De 76 bemanningsleden en 27 passagiers, die zich met reddingsvlotten in veiligheid probeerden te brengen, werden afgeslacht. Slechts vijf opvarenden wisten te ontkomen. Het bleek geen incident; in totaal twaalf door Japanners beschoten schepen trof dit lot.

Zondagochtend 23 maart 1944 voer het vracht/passagiersschip Tjissalak van de Java-China-Japan Lijn met 106 opvarenden zeshonderd mijl zuidelijk van Ceylon. Het was half zes en stuurman De Jong ging kapitein C. Hen porren.

De Tjissalak was aan het einde van de Eerste Wereldoorlog in dienst gesteld en dus betrekkelijk langzaam. Ze mocht dan verouderd zijn, ze was tot dan toe ook een gelukkig schip. Twee jaar eerder kon ze nog voor de capitulatie van Indië uit Soerabaja vertrekken en sedertdien had ze alle wereldzeeën bevaren zonder schade.

Nu voer ze in de Indische Oceaan. De bemanning bestond uit veertien Nederlanders, elf Britten en 51 Chinezen. Er waren 27 passagiers aan boord: een Amerikaanse vrouw op weg naar haar Britse echtgenoot in Calcutta, een Britse luitenant, drie Australische soldaten en 22 Laskaren.

Toen kapitein Hen op de brug kwam, ging stuurman Frits de Jong naar de kaartenkamer om een sterbestek te nemen. Plotseling hoorde hij Hen tegen de roerganger schreeuwen: "Hard bakboord, hard bakboord". De Jong holde naar de bovenbrug en zag nog net een torpedo naderen. Vrijwel meteen daarop volgde de ontploffing.

De Tjissalak maakte meteen zware slagzij over bakboord. Hen zag dat zijn schip verloren was en gaf bevel de vier sloepen te strijken en de reddingsvlotten overboord te zetten. Alle opvarenden gingen van boord, behalve de geschutsbemanning. Die bleef bij het 10,2 cm kanon en de mitrailleurs waarmee de koopvaarder was uitgerust.

De Japanse onderzeeër die de torpedo had afgevuurd, de I 8, kwam echter niet boven water, maar speurde met zijn periscopen naar de zinkende Tjissalak. Zodra de kanonnières de periscopen zagen, begonnen ze te vuren. Maar de koopvaarder maakte zware slagzij en draaide af. Daardoor konden ze geen treffers boeken. Ze bleven schieten tot het water hun tot de

knieën reikte. Toen sprongen ze overboord en klommen in de laatste sloep.

Daarop kwam de I 8 boven water.

Iedereen moest overstappen op de onderzeeboot, ook de inzittenden van de andere drie sloepen. Ze werden door lachende Japanse officieren gefilmd, terwijl andere Japanners hen horloges en papieren afnamen, en van de meesten ook hun zwemvest. Daarna gooiden ze de sloepen los.

Kapitein Hen en degenen die bij hem in de sloep zaten moesten op het achterdek van de onderzeeboot gaan zitten, de anderen op het voordek. Allen dienden hun hoofd gebogen te houden. Omkijken was verboden. You look back, you shot, kregen ze te horen.

Stuurman Dekker, die dichtbij de toren zat, hoorde kapitein Hen op heftige toon roepen: No, no, I don't know anything; blijkbaar wilde men van hem gegevens te weten komen over de reis van de Tjissalak. Even later vielen er schoten waarna het stil werd. De mannen op het voordek durfden niet om te kijken.

Toen moest de vijfde machinist B.M. Berger opstaan. Hij werd doodgeschoten en sloeg overboord.

Daarna was de Jong aan de beurt. Men vergat zijn zwemvest af te nemen en bracht hem naar het achterschip, waar een Japanner klaarstond met een revolver. De stuurman moest doorlopen naar de uiterste punt van de onderzeeboot en daar aangekomen hoorde hij een knal, voelde een geweldige klap op zijn achterhoofd en sloeg overboord. Hoe hij de schroeven miste, weet De Jong niet, want hij was bewusteloos. Maar hij bleef drijven op zijn zwemvest.

Toen de Jong weer bijkwam ontdekte hij een grote wond op zijn achterhoofd, maar geen gat in zijn schedel. Zich oriënterend op de zon zwom hij in de richting van de wrakstukken van de Tjissalak. Eindelijk na uren zwemmen bereikte hij drie grote

vloten. Met een laatste krachtsinspanning wist hij op een ervan te kruipen.

Plotseling hoorde hij geschreeuw. Het was de Britse marconist James Blears, die eveneens de vloten had weten te bereiken. Blears was eerder met de stuurmansleerling H. Bronger naar de voorplecht van de onderzeeër gebracht. Daar bonden de Japanners de twee, net als de meeste anderen met de armen op hun rug aan elkaar. De enkeling die zich verzette, werd met sabelhouwen afgemaakt. Blears en Bronger moesten naar het achterschip. "Toen wij om de toren liepen," vertelde Blears later, "kwam een stel Japanners, gewapend met zwarte hamers, schreeuwend en gillend op ons af. Het lukte mij om de dichtstbijzijnde een trap te geven en daarna doken wij van de onderzeeboot in zee voordat de anderen ons konden raken." Blears was worstelaar en had zijn spieren laten opzwellen voordat ze hem bonden. Zodoende kon hij zichzelf en Bronger snel losmaken. Zoveel mogelijk onder water zwemmend, omdat de Japanners hen met mitrailleurs beschoten, ontkwamen zee. Maar Bronger werd geraakt en haalde het niet. Blears was nog bezig De Jong te verzorgen toen de derde machinist P. Spuybroek zich bij hen voegde. Hij was van de boot gesprongen toen een Japanner een geweer op hem richtte. Terwijl hij wegzwoom werd er op hem geschoten, maar ze raakten hem niet.

De drie besloten het vlot naar de reddingboten te roeien. Ook de sloep die in de beste staat verkeerde was lek geschoten, zodat er steeds moest worden gehoosd.

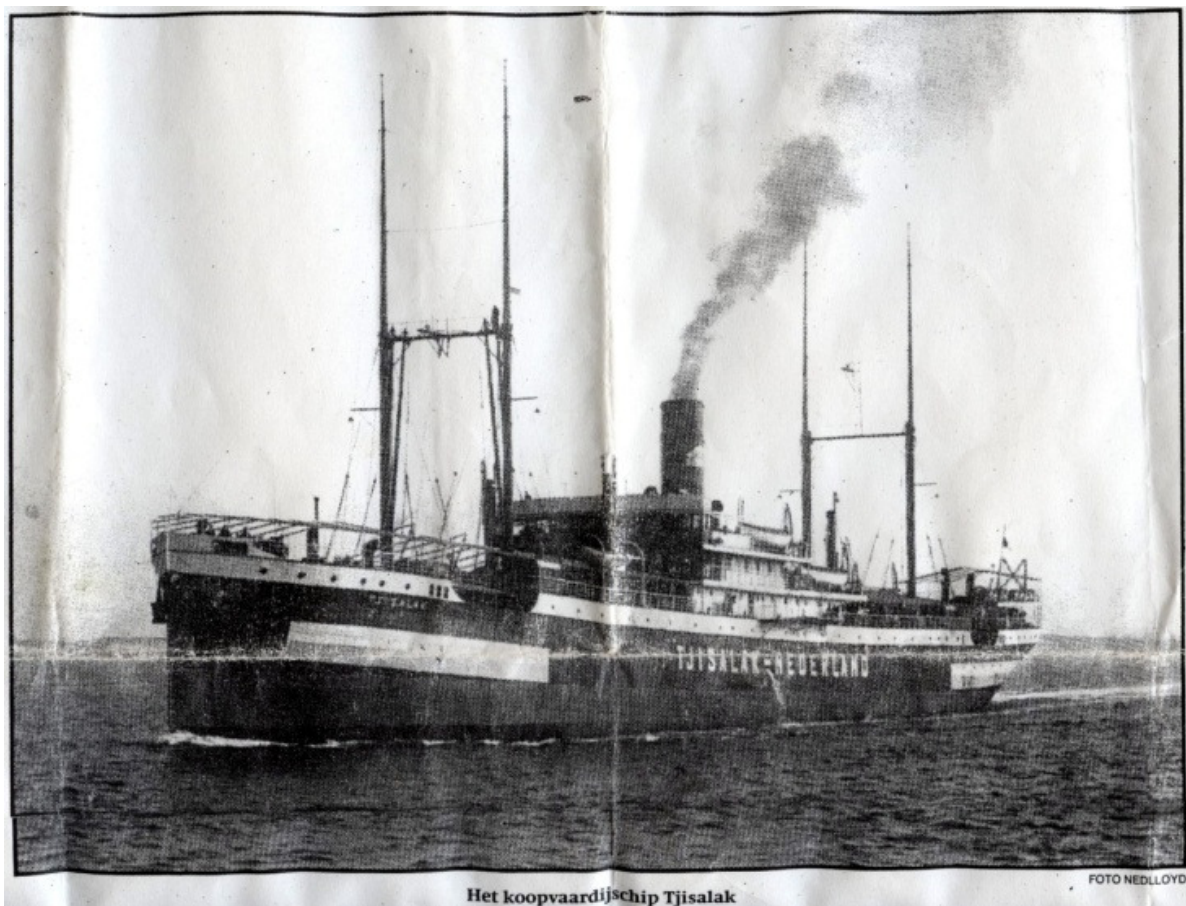
Plotseling hoorden ze geschreeuw. Het waren twee uitgeputte, ernstig gewonde mannen: de tweede stuurman J. Dekker en K. Dhange, een van de Laskaarse passagiers. Dekker was door middel van een zware klap op zijn achterhoofd neergeslagen. Op het dek liggend keek hij op en zag een Jap klaarstaan met een voorhamer om hem af te maken. Door zijn hoofd af te wenden toen de hamer neerkwam, schampte deze, zodat er alleen op zijn wang een hevig bloedende wond ontstond. Daarna liet de stuurman zich als dood overboord vallen. Dekker vond een zwemgordel en later een omgeslagen slopen en kroop op de kiel. Daar ontmoette hij de uitgeputte Laskaar, hevig bloedend uit een wond aan zijn nek. Een Japanner had hem willen onthoofden, maar doordat hij van boord sprong was de slag niet effectief geweest. Dhange wist zich vast te klampen aan een stuk wrakhout.

Deze vijf waren de enige overlevenden van de oorspronkelijke 103 opvarenden van de Tjisalak. De anderen zijn afgemaakt of – al dan niet gewond – van de onderzeeboot gesprongen of gegooid en verdrongen. De vijf werden uiteindelijk opgepikt door de Amerikaanse koopvaarder James A. Wilder en naar Colombo gebracht.

De commandant van de onderzeeboot I 8 was kapitein-luitenant ter zee Tatsunoke Ariizumi.

Ariizumi ontkwam aan zijn rechters door eind augustus 1945, toen de I 8 de Baai van Tokio binnenvoer om zich over te geven aan de Amerikanen, zelfmoord te plegen.

(Dit artikel is ingekort)

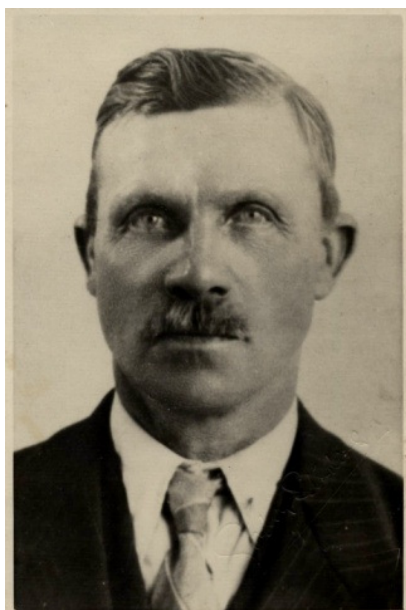

Het koopvaardijship Tjisalak

FOTO NEDLLOYD

Hein Visser

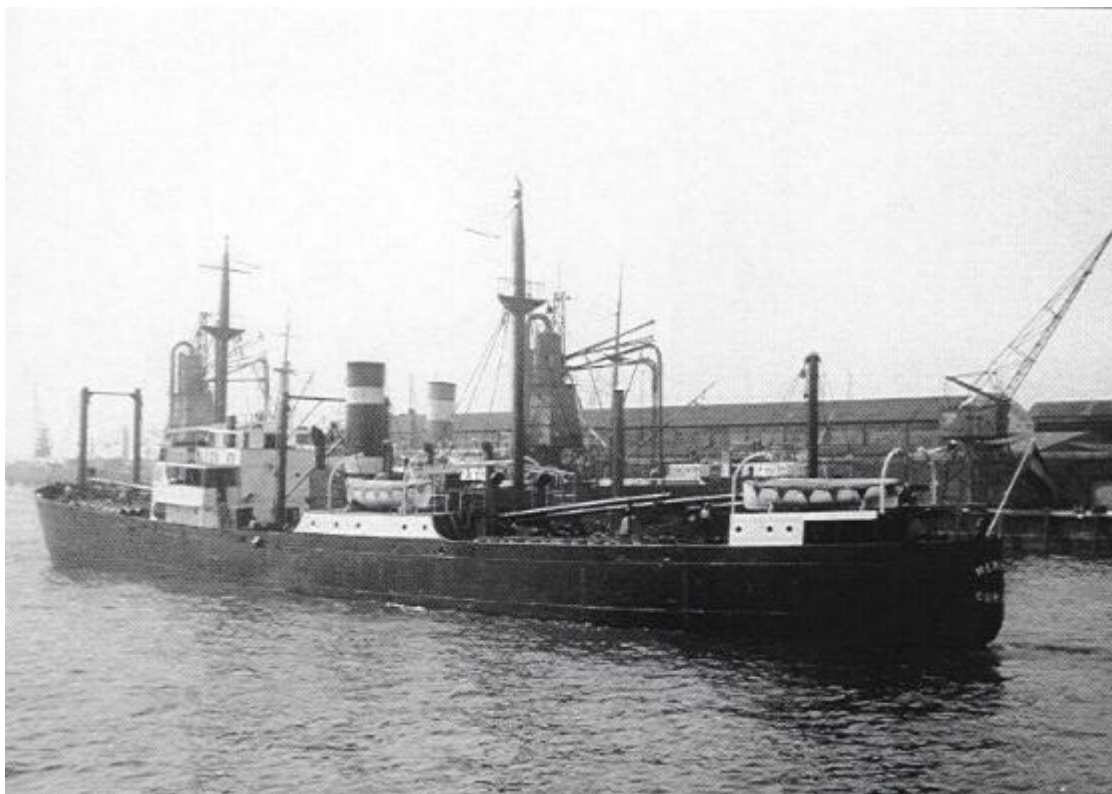
Geboren op Marken 3 februari 1886. Hein Visser was bootsman op de koopvaardij. Hij was de echtgenoot van Marie de Jong en woonde op Kerkland, Kerkbuurt, Marken. Zijn schip, de 'Merope' van de Koninklijke Nederlandsche Stoomboot Maatschappij N.V. was in geallieerde dienst in de Middellandse Zee onderweg van Bougie naar Oran, Algerije toen het op 27 april 1943 om 13.30 uur op 10 mijl ONO van Kaap Bengat werd getorpedeerd door de Duitse onderzeeboot 'U 371'. Het schip begon onmiddellijk zware slagzij te maken en zonk binnen een minuut. De reddingsmiddelen konden niet gebruikt worden. De bemanning moest overboord springen. Tien van de 34 bemanningsleden, waaronder Hein Visser, kwamen om. Hein werd gevonden en werd begraven in Noord Afrika. Zijn naam komt voor op bladzijde 1254 van de Erelijst van Gevallen 1940-1945 die bewaard wordt bij de ingang van de Tweede Kamer. Zijn naam staat eveneens in het Slachtofferregister van de Nederlandse Oorlogsgravenstichting. Hein Visser is gesneuveld 27 april 1943 op de Middellandse Zee.

Hein Visser

Stuy		Vieleers	
Hendrik		Hendricus Johannes	
Rotterdam	27 . I . 1900	Amsterdam	22 . II . 1909
Kapitein		Stoker	
Amsterdam	24 . II . 1901	Amsterdam	14 . I . 1949
Thomassen		Visser	
Johannes Cornelis		Hein	
Middelburg	16 . XI . 1890	Marken	3 . II . 1886
Hofmeester		Bootsman	
Amsterdam	7 . III . 1955	Middellandse Zee	27 . IV . 1943
Tulling		Vries, de	
Frans Johan		Willem Frederik	
Rotterdam	8 . X . 1900	Nieuwenhoorn	28 . X . 1896
Chf. radio-telegrafist		Stoker	
3. Gravenzande	7 . I . 1959	Rotterdam	26 . I . 1956
Veenema		Vijfvinkel	
Pieter Likele		Theodoor	
Amsterdam	29 . II . 1897	Rotterdam	18 . IX . 1891
Matroos/ kwartiermeester		2e Machinist	
Utrecht	21 . XI . 1958	Rotterdam	8 . XI . 1956
Veldhuis		Walet	
Karel Hermanus		Jan	
Amsterdam	30 . VII . 1897	Amsterdam	2 . VII . 1889
2e Machinist		Stuurman	
3. Gravenhage	4 . XII . 1951	Rotterdam	21 . VII . 1952
Verhoeven		Werken, van de	
Petrus Johannes Cornelis		Gerardus Johannes Lambertus	
Waalwijk	20 . XII . 1895	Rotterdam	8 . IX . 1897
Stoker		4e Machinist/donkeyman	
Liverpool	11 . I . 1942	Rotterdam	8 . IX . 1947

1254

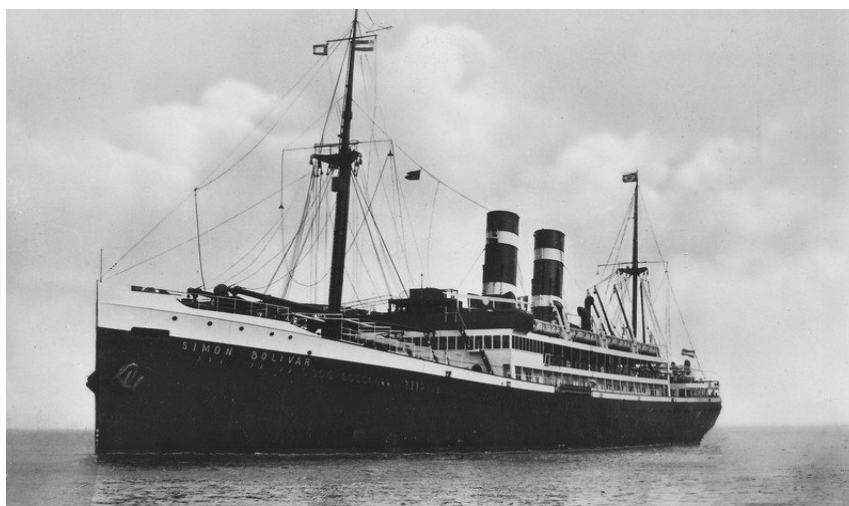
s.s. 'Merope'

Cornelis Zeeman

Geboren op Marken op 20 juni 1899. Cornelis Zeeman voer als bootsman op de 'Simon Bolivar' die onderweg van Amsterdam naar Curaçao op twee magnetische mijnen liep op de Noordzee in de Theems-monding bij Harwich, een mijl ten zuiden van het lichtschip Sunk. Hij is begraven op het Nederlands ereveld Mill Hill, Milespit Hill, Londen in Engeland, vak B, rij 6, nummer 6. Cornelis Zeeman liet een vrouw en vijf kinderen na. Zijn naam staat in het Slachtofferregister van de Nederlandse Oorlogsgravenstichting. Cornelis Zeeman is omgekomen op of omstreeks 18 november 1939 op de Noordzee.

Cornelis Zeeman

'Simon Bolivar'

Nederlands ereveld Mill Hill

Nederlands ereveld Mill Hill

Graf van Cornelis Zeeman

Emgert Zondervan

Geboren op Marken op 27 juni 1920. Emgert Zondervan was in Nederland gekeurd voor de militaire dienst en koos toen voor dienst doen in het Koninklijk Nederlands-Indisch Leger, het K.N.I.L. Hij vertrok met het schip 'Dempo' naar Nederlands Oost-Indië en deed dienst als soldaat bij het III Bataljon Genietroepen, Verlichtingscompagnie, 2^e Sectie, Tjimahi, N.O.I. Zijn familie bewaart nog brieven van hem uit Tjimahi en Soerabaja. Zijn naam staat op bladzijde 332 van de Erelijst van gevallen 1940-1945 die bewaard wordt in de Tweede Kamer. Zijn naam komt ook voor in het Slachtofferregister van de Nederlandse Oorlogsgravenstichting. Emgert Zondervan is begraven op het Nederlands Ereveld Kembang Kuning, Jalan Makam Kembang Kuning I Atas te Soerabaja, Indonesië, vak DDD, nummer 179:180. Emgert Zondervan is gesneuveld op 20 maart 1942 te Balikpapan, Borneo, Nederlands Oost-Indië.

Emgert Zondervan

"Dempo"

De Erelijst van Gevallen 1940-1945 bij de ingang van de Tweede Kamer

Zanten, van	Ziere
Henri	Jan Willem
Zest	Gouda
3 - 11 - 1918	21 - 10 - 1902
1 ^o Luitenant Kon. Marchaussee	Adjutant Oo.
Fort de K&K	Soerakarta
25 - 7 - 1945	5 - 11 - 1942
Zee, van der	Zindel
Pieter	Johannes Jacobus
Franker	Zwolle
3 - 8 - 1917	12 - 11 - 1912
Soldaat	Sergeant-majoor
16 - 1 - 1942	Kedang Oeloe
	2 - 7 - 1942
Zeeman	Zinnemers
Tommy Sydney	Martinus
Sydney	Apeldoorn
5 - 11 - 1910	1 - 1 - 1909
Sergeant	Fourier
Tigaras	Timor
15 - 11 - 1942	15 - 11 - 1942
Zegwaard	Zondervan
Johan	Emgert
Velsen	Marken
11 - 11 - 1908	27 - 11 - 1920
Korpsaal	Soldaat
Porvongstelling	Balikpapan
6 - 11 - 1942	11 - 1942
Zeijdel	Zonnenberg
Paul Leo	Johannes Leonardus B.
Medjokerto	Djakra
10 - 11 - 1917	10 - 1 - 1907
Res. 1 ^o luitenant	Soldaat 1 ^o kl.
Wangapoe	Dilly
8 - 2 - 1945	11 - 1942
Zeijl, van	Zuidwijk
Eddy Leendert	Cornelis Nicolaas
Milicien Zeemacht	Gravenhage
25 - 11 - 1945	25 - 11 - 1913
	Soldaat
	Balikpapan
	11 - 1942

Nederlands Ereveld Kembang Kuning, Soerabaja

Ter herinnering aan de mannen van Marken die niet terugkeerden na de Tweede Wereldoorlog

Cornelis Zeeman Ezn, oud 40 jaar, 18 november 1939, monding Theems, Engeland

Jaap Teerhuis Jbzn, oud 59 jaar, 25 januari 1941, Finchley/Londen, Engeland

Emgert Zondervan Jzn, oud 21 jaar, maart 1942, Balikpapan, Borneo, Indonesië

Klaas Dorland Kzn, oud 20 jaar, 3 september 1942, Mülheim a/d Ruhr, Duitsland

Pieter Schipper Jbzn, oud 57 jaar, 14 september 1942, 110 mijl noord van Trinidad

Hein Visser Mzn, oud 57 jaar, 27 april 1943, 10 mijl ONO van Kaap Bengat, Algerije

Jacob Boes Kzn, oud 42 jaar, 24 februari 1944, Atlantische Oceaan, Straat van Gibraltar

Cornelis de Groot, oud 31 jaar, 13 september 1944, op de Rijn nabij Millingen

Frederik Schouten, oud 56 jaar, 4 februari 1944, Ergste, Duitsland

Cornelis Visser Hzn, oud 28 jaar, 23 maart 1944, Indische Oceaan ten zuiden van Ceylon

Jaap Janssen Czn, oud 66 jaar, 22 april 1945, New York, U.S.A.

